

A^o. 1925.

Nº. 18.

PUBLICATIE-BLAD.

PUBLICATIE van den 2den April 1925, waarbij wordt
afgekondigd het Koninklijk besluit van den 8sten Januari 1925
(Staatsblad No. 8), tot regeling van de wachtgelden, te kwijten
uit de Surinaamsche en uit de Curacaosche geldmiddelen.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Van wege de Koningin den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand Koninklijk besluit:

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 3 December 1924, 10de afdeeling, n°. 21;

Overwegende, dat het wenschelijk is de bepalingen betreffende de toekenning van wachtgeld aan Surinaamsche en aan Curaçaosche burgerlijke landsdienaren te herzien, en die bepalingen in één regeling samen te vatten;

Gelet op de artikelen 38 en 48 van de Reglementen op het beleid der Regering in de kolonie *Suriname* en in de kolonie *Curaçao*;

Den Raad van State gehoord (advies van 23 December 1924, n°. 49);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 5 Januari 1925, 10de afdeeling, n°. 21;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Artikel 1.

1. Aan den landsdienaar, verbonden aan den Surinaamschen dan wel aan den Curaçaoschen burgerlijken dienst, wordt ten laste van onderscheidenlijk de Surinaamsche en de Curaçaosche geldmiddelen door den Gouverneur wachtgeld toegekend, wanneer de betrokkene voorzien is van eene aanstelling in vasten dienst en wegens opheffing van eene door hem bekleed wordende betrekking of tengevolge van eene reorganisatie van den dienst eervol, doch niet op eigen verzoek wordt ontslagen, tenzij hij alsdan aanspraak kan doen gelden op verkrijging van pensioen en dat pensioen meer

bedraagt dan het wachtgeld, voor hem berekend op den voet van artikel 2 van dit besluit.

2. Het bepaalde in het eerste lid vindt ook toepassing voor den burgerlijken landsdienaar, die van eene vaste aanstelling is voorzien en wiens bezoldiging gebracht wordt ten laste van de Nederlandsche Staatsbegrooting, met dien verstande evenwel, dat het wachtgeld dan eveneens ten laste van de Nederlandsche Staatsbegrooting komt.

Artikel 2.

1. Het beloop van het wachtgeld, dat het maximum van het pensioen, hetwelk aan den betrokken landsdienaar zou mogen worden toegekend, niet te boven mag gaan, zoomede de duur van het tijdperk, waarover het wachtgeld mag worden genoten, worden bepaald als volgt:

Voor den landsdienaar, die op den dag van de opwachtgeldstelling heeft vervuld een diensttijd van ten volle:	Beloop van het wachtgeld:	Duur van het wachtgeldtijdperk:
één jaar	vijftig ten honderd van de laatst genoten bezoldiging, met afronding naar boven tot het naaste getal volle guldens, dat door twaalf deelbaar is.	drie maanden
twee jaren		zes "
drie "		negen "
vier "		twaalf "
vijf "		zestien "
zes "		twintig "
zeven "		vier en twintig "
acht "		acht en twintig "
negen "		drie en dertig "
tien "		acht en dertig "
elf "		drie en veertig "
twaalf jaren, of meer		acht en veertig "

2. De Gouverneur is bevoegd om in zeer bijzondere gevallen aan den gewezen landsdienaar, die op den dag van ingang der opwachtgeldstelling een diensttijd van twaalf of meer jaren heeft vervuld en daarnevens den leeftijd van ten minste veertig jaren heeft bereikt, na afloop van den voormelden termijn van acht en veertig maanden bij eene

met redenen omkleede beschikking een, telkens voor den tijd van ten hoogste één jaar te verleenē, wachtgeld toe te kennen.

3. Het beloop van het in het tweede lid bedoeld wachtgeld wordt in elk geval afzonderlijk vastgesteld, echter niet tot hooger bedrag dan dat van het te voren genoten wachtgeld.

4. Ingeval het beloop van het pensioen, dat aan een op wachtgeld gestelden landsdienaar zou zijn verleend, indien hij met den dag, waarop het wachtgeld ingaat, voor het verkrijgen van pensioen in aanmerking ware gekomen, meer zou bedragen dan dat van het wachtgeld, berekend op den voet van het eerste lid, wordt het wachtgeld op het bedrag van dat pensioen bepaald.

5. Het aan den ten behoeve van 's Lands dienst in burgerlijke of in militaire betrekking uit *Nederland* uitgezonden burgerlijken landsdienaar toe te kennen wachtgeld wordt niet voor een korter tijdperk dan voor zes maanden verleend.

6. Onder „bezoldiging” wordt verstaan het bedrag, dat den pensioengrondslag van den landsdienaar uitmaakt bij de opwachtgeldstelling; onder „diensttijd” de tijd, welke krachtens de bepalingen van de Surinaamsche dan wel van de Curaçaosche pensioenverordening als zoodanig in aanmerking mag worden gebracht.

Artikel 3.

Indien de landsdienaar meer dan één betrekking, waarvoor hij een aanstelling in vasten dienst heeft verkregen, bekleedt en, in de in artikel 1 genoemde gevallen, uit een of meer van die betrekkingen wordt ontslagen, stelt de Gouverneur vast, welk gedeelte van den pensioengrondslag moet worden beschouwd te gelden voor de betrekking of betrekkingen, waaruit ontslag of ontheffing werd verleend. Dit gedeelte van den pensioengrondslag vormt dan den grondslag voor de berekening van het beloop van het wachtgeld.

Artikel 4.

Het wachtgeld, toe te kennen aan een ten laste van de Surinaamsche dan wel van de Curaçaosche geldmiddelen

gepensionneerden landsdienaar, die opnieuw in *Suriname* dan wel in *Curaçao* in dienst is getreden, zal, indien zoowel het genoten wordend pensioen als het wachtgeld ten laste van hetzelfde gewest komt, niet meer mogen bedragen dan het verschil tusschen het genoten wordend pensioen en het maximum van het pensioen, dat aan een landsdienaar in het betrokken gewest mag worden toegekend.

Artikel 5.

1. Indien een ingevolge artikel 1 op wachtgeld gestelde benoemd wordt in eene betrekking in vasten dienst bij eenigen tak van openbaren dienst in *Nederland*, *Nederlandsch-Indië*, *Suriname* of *Curaçao*, die in verband met zijne persoonlijkheid en omstandigheden redelijkerwijze zou moeten worden aanvaard, en waarvan de bezoldiging gelijk staat met of overtreft het vóór de opwachtgeldstelling genoten landsinkomen, vervalt het wachtgeld, tenzij de benoemde om naar het oordeel van den betrokken Gouverneur overwegende redenen de betrekking niet aanvaardt.

2. Ingeval de nieuwe bezoldiging minder bedraagt dan het vóór de opwachtgeldstelling genoten landsinkomen, wordt, voor zoover het beloop van bezoldiging en wachtgeld tezamen hooger zou zijn dan het laatstgenoten landsinkomen, het wachtgeld verminderd in dier voege, dat een en ander tezamen dat inkomen niet overtreft.

3. Eene herplaatsing in of eene terbeschikkingstelling voor 's Lands dienst voor een bepaalden tijd of in eene betrekking die na verloop van zekeren tijd zal worden opgeheven, alsook eene tijdelijke plaatsing bij of terbeschikkingstelling voor een der in het eerste lid bedoelde takken van dienst gaat gepaard met stilstand van het wachtgeld gedurende het tijdvak van vervulling der nieuwe betrekking indien het aan die betrekking verbonden landsinkomen dan wel het bij de terbeschikkingstelling toegelegd voorloopig inkomen gelijk is aan of méér is dan dat, genoten in de tevoren bekleede betrekking. Het wachtgeld wordt op den in het tweede lid bepaalden voet gedeeltelijk of ten volle genoten, wanneer het aan de nieuwe betrekking verbonden landsinkomen dan wel het bij de terbeschikkingstelling toegelegd voorloopig inkomen minder is dan dat, genoten in de tevoren bekleede betrekking.

Artikel 6.

Ingeval een op wachtgeld gesteld landsdienaar één of meer betrekkingen is blijven vervullen en hem naast het reeds vervuld wordend ambt eene nieuwe betrekking wordt opgedragen, alsmede bij het verkrijgen van verhooging van bezoldiging in eene betrekking, waarin de landsdienaar na de toekenning van het wachtgeld is benoemd, vinden de bepalingen van het vorige artikel overeenkomstige toepassing.

Artikel 7.

1. Indien een op wachtgeld gestelde inkomsten geniet of gaat genieten uit- of in verband met arbeid of bedrijf van anderen aard dan in de artikelen 5 en 6 bedoeld, ter hand genomen op of na den dag van ingang van het ontslag, terzake waarvan het wachtgeld is verleend, wordt, zoodra en zoolang het wachtgeld, vermeerderd met die inkomsten, het vóór de opwachtgeldstelling genoten landsinkomen zou overschrijden, het wachtgeld met het bedrag dier overschrijding verminderd dan wel ingetrokken.

2. Van het terhandnemen van zoodanigen arbeid of zoodanig bedrijf doet de op wachtgeld gestelde onverwijld mededeeling aan den Gouverneur. Daarbij doet hij, voor zoover mogelijk en desverlangd onder openlegging van boeken en bescheiden, opgave van de inkomsten, die hij uit de ter hand genomen werkzaamheden zal trekken, terwijl hij voorts verplicht is om, indien die inkomsten tijdelijk of blijvend wijziging ondergaan, daarvan tijdig vóór het verschijnen van den eerstvolgenden termijn van uitbetaling van het wachtgeld nadere opgave te doen.

3. Zijn de inkomsten niet vooraf op te geven, dan doet hij tijdig vóór het verschijnen van elken voormelden termijn opgave van de inkomsten, die hij sinds het terhandnemen der werkzaamheden of sinds de vorige opgave heeft genoten.

4. Brengt echter de aard der werkzaamheden, naar het oordeel van den Gouverneur, mede, dat de inkomsten over een langeren termijn moeten worden berekend, dan geschiedt de opgave dienovereenkomstig en wordt eventueel het wachtgeld voorloopig niet uitgekeerd, of daarop eene vermindering toegepast van een voorloopig vastgesteld bedrag, onder voorbehoud van verrekening aan het einde van den evenbedoelden termijn.

5. Bij eene nadere regeling, op den voet van de voorgaande bepalingen, mag van de opgave van den betrokkene worden afgeweken. Indien inkomsten zonder voldoende reden vrijwillig zijn prijs gegeven of door eigen schuld zijn verloren gegaan, blijft niettemin de nader getroffen regeling betreffende het geheel of ten deele vervallen van het wachtgeld van kracht.

6. Indien een op wachtgeld gestelde de in dit artikel bedoelde opgave niet tijdig heeft ingezonden, geen behoorlijke boekhouding heeft gevoerd of de opgave onjuist of onvolledig heeft gedaan, is de Gouverneur bevoegd het wachtgeld geheel of ten deele vervallen te verklaren.

7. De op wachtgeld gestelde wordt geacht door het aannemen van het wachtgeld er in te bewilligen, dat zij, die naar het oordeel van den Gouverneur daarvoor in aanmerking komen, omtrent zijne omstandigheden alle inlichtingen geven, die de daarvoor aangewezen autoriteit zal dienstig oordeelen.

8. Wanneer de op wachtgeld gestelde inkomsten genoot uit- of in verband met arbeid of bedrijf, ter hand genomen vóór den dag van ontslag, terzake waarvan het wachtgeld is verleend, en deze inkomsten vermeerderd zijn, vinden, ten aanzien van die vermeerdering, de bepalingen van dit artikel overeenkomstige toepassing.

9. Indien de op wachtgeld gestelde in de gelegenheid geraakt om op eene wijze, die in verband met zijne persoonlijkheid en zijne omstandigheden, naar het oordeel van den Gouverneur, voor hem passend wordt geacht, inkomsten te verkrijgen, daarvan geen gebruik maakt, wordt, op den voet van het in dit artikel bepaalde, het wachtgeld vermindert met het beloop der verzuimde inkomsten voor den tijd, waarover die inkomsten zouden zijn genoten, en eventueel ingetrokken.

Artikel 8.

De op wachtgeld gestelde is verplicht zich te gedragen naar de voorschriften, die hem door den Gouverneur, hetzij in het algemeen, hetzij voor eenig bijzonder geval zijn of worden gegeven, strekkende om tot het verkrijgen van een ambt of betrekking of eene andere bron van inkomsten te geraken. Bij niet-nakoming van die voorschriften mag het wachtgeld geheel of ten deele worden vervallen verklaard.

Artikel 9.

1. Het wachtgeld gaat in:

a. in gevallen, als bedoeld in artikel 1, met den dag, waarop het ontslag ingaat;

b. in het geval, bedoeld in het tweede lid van artikel 2, op het daarvoor door den betrokken Gouverneur bepaald tijdstip.

2. Het wachtgeld eindigt:

a. met den dag, volgende op dien, waarop de ingevolge het bepaalde bij artikel 2 daarvoor gestelde termijnen verstrijken;

b. op den dag, waarop eene tusschentijdsche pensionneering van den betrokkene ingaat;

c. op den dag, waarop eene benoeming, als in het eerste lid van artikel 5 bedoeld, ingaat of zou zijn ingegaan;

d. op den dag, met ingang waarvan het is ingetrokken of vervallen;

e. met den laatsten dag der maand, waarin de op wachtgeld gestelde overlijdt.

Artikel 10.

1. De Gouverneur is bevoegd om, ten einde het zoeken van een nieuw middel van bestaan te vergemakkelijken, aan een eervol uit 's Lands dienst ontslagen burgerlijk landsdienaar in tijdelijken dienst, op den voet van de bepalingen van dit besluit wachtgeld toe te kennen, met dien verstande, dat, onverminderd de toepassing van het in het tweede lid van artikel 2 bepaalde, de duur van het tijdperk, waarover het wachtgeld zal worden genoten, bepaald wordt op ten hoogste de helft van de in het eerste lid van dat artikel aangegeven termijnen.

2. Als „bezoldiging” van zoodanigen landsdienaar wordt aangemerkt diens landsinkomen, waarbij rekening wordt gehouden met alle aan hem toegekende voordeelen, vergoeding voor onkosten daaronder niet begrepen.

Artikel 11.

Wij behouden Ons voor om, in zeer bijzondere gevallen, wanneer de bepalingen van dit besluit geacht worden niet

een billijken maatstaf voor de toekenning of voor de berekening van een wachtgeld op te leveren, bij een met redenen omkleed besluit daarin te voorzien.

Artikel 12.

Op de wachtgeldten, alsook, wat *Curaçao* betreft, op de ingevolge de verordening van 17 October 1908 (*Publicatieblad* n°. 26) verleende onderstanden, welke bij de inwerkingtreding van dit besluit worden genoten, blijven de vóór de vaststelling daarvan gegolden hebbende bepalingen van toepassing, behoudens de in de artikelen 5, 6, 7 en 8 gegeven voorschriften, welke ook met betrekking tot de reeds op wachtgeld gestelden of onderstand genietenden zullen gelden, indien na den datum van inwerkingtreding van dit besluit één of meer van de in die artikelen bedoelde omstandigheden zich te hunnen aanzien voordoen.

Artikel 13.

1. Wanneer als gevolg van eene herziening der algemeene onderwijsvoorschriften als anderszins leerkrachten bij het bijzonder onderwijs in *Suriname* dan wel in *Curaçao* naar het oordeel van den betrokken Gouverneur overbodig zijn geworden, worden de landsuitkeeringen, welke naar den grondslag van de bezoldigingen der leerkrachten bij het openbaar onderwijs voor de betrokken school of scholen worden verstrekt, verhoogd met zoodanig bedrag als zou worden vereischt om aan die overbodig geworden leerkrachten, waren deze in stede van bij het bijzonder onderwijs bij het openbaar onderwijs werkzaam geweest en wegens opheffing van hunne betrekking of reorganisatie van den dienst ontslagen, wachtgeld toe te kennen op den voet van de bepalingen van dit besluit. De Gouverneur stelt voor elk geval vast, of de belanghebbende tot de bij het bijzonder onderwijs werkzaam zijnde of geweest zijnde vaste of tijdelijke krachten moet worden geacht te behooren.

2. De in het eerste lid van dit artikel bedoelde verhooging wordt op een minder bedrag gesteld of vervalt in haar geheel, wanneer zich ten aanzien van de betrokken leerkrachten bij het bijzonder onderwijs omstandigheden voordoen, uit welke, waren die leerkrachten in stede van bij het bijzonder onderwijs bij het openbaar onderwijs werkzaam geweest en ware

aan die personen wachtgeld ten laste van de Surinaamsche dan wel van de Curaçaosche geldmiddelen toegekend, het geheel of gedeeltelijk ophouden van de uitkeering van dat wachtgeld zou zijn voortgevloeid.

Artikel 14.

1. Dit besluit, dat onder den titel „West-Indisch Wachtgeldbesluit 1925” kan worden aangehaald, treedt in werking:

in *Nederland*, op den eersten dag van de tweede maand, volgende op die, waarin het hier te lande is vastgesteld;

in *Suriname* en in *Curaçao*, op den dag, volgende op dien, waarop het aldaar zal zijn afgekondigd.

2. Bij de inwerkingtreding vervallen:

a. de verordening van den Gouverneur van Suriname van 19 September 1915 (*Gouvernementsblad* n°. 19), gewijzigd bij die van 27 Februari 1924 (*Gouvernementsblad* n°. 41), tot regeling van de wachtgeldten uit de koloniale kas te kwijten, en

b. de verordening van den Gouverneur van Curaçao van 17 October 1908 (*Publicatieblad* 1909 n°. 26), betreffende het verleen van wachtgeld en onderstand aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie *Curaçao*.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 8sten Januari 1925.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.

Uitgegeven den zeven en twintigsten Januari 1925.

De Minister van Justitie,

HEEMSKERK.

Heeft de opneming daarvan in het *Publicatieblad* bevolen.

Gedaan te Willemstad, den 2den April 1925.

BRANTJES.

De Gouvernements-Secretaris,

BOOMGAART.

Uitgegeven den 25n. Mei 1925.

De Gouvernements-Secretaris,

BOOMGAART.

